

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 642/2018-41

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. novembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Bratislavská teplárenská, a. s., Bajkalská 21/A, Bratislava, zastúpenej advokátskou kanceláriou Tomášek & partners, s. r. o., Rožňavská 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Juraj Tomášek, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom súdneho exekútora JUDr. Martina Hermanovského v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX 3754/14, uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 39 Er 3637/2014 z 12. apríla 2016 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 21 CoE 284/2016 z 25. októbra 2016, ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Bratislavská teplárenská, a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. januára 2017 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Bratislavská teplárenská, a. s., Bajkalská 21/A, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátskou kanceláriou Tomášek & partners, s. r. o., Rožňavská 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Juraj Tomášek, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom súdneho exekútora JUDr. Martina Hermanovského (ďalej aj „súdny exekútor“) v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX 3754/14 (ďalej aj „napadnutý postup súdneho exekútora“), uznesením Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 39 Er 3637/2014 z 12. apríla 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 21 CoE 284/2016 z 25. októbra 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“), ako aj postupom, ktorý predchádzal vydaniu napadnutých rozhodnutí.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľke v súčasnosti prebieha pred okresným súdom pod sp. zn. 39 Er 3637/2014 exekučné konanie o vymoženie sumy 9 432 457,56 eur s prísl. vedené v prospech oprávneného, spoločnosti [REDACTED] (ďalej len „oprávnený“), a to na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 29 Cb 68/2003-1208 zo 7. novembra 2011 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Cob 105/2013-1732 z 30. júna 2014. Exekučné konanie je vykonávané exekútorským úradom súdneho exekútora, pred ktorým je vedené pod sp. zn. EX 3754/14.

Sťažovateľka podala v rámci napadnutého exekučného konania návrh na povolenie odkladu exekúcie z 22. decembra 2015 a návrh na zastavenie exekúcie z 31. decembra 2015. Tieto návrhy odôvodnila tým, že 29. decembra 2015 nadobudol účinnosť zákon č. 439/2015 Z. z. (ďalej len „novela zákona“), ktorým sa dopĺňa zákon č. 657/2004 Z. z. o

tepelnej energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o tepelnej energetike“) o § 28a a § 38ab, podľa ktorých niektoré zložky majetku sťažovateľky nepodliehajú exekúcii. Keďže exekúcia vykonávaná súdnym exekútorom v rámci exekučného konania postihuje majetok sťažovateľky, ktorý podľa jej mienky nepodlieha exekúcii, sťažovateľka sa dožadovala, aby okresný súd podľa § 57 ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku exekúciu zastavil (návrh na zastavenie exekúcie z 31. decembra 2015) a tiež, aby povolil odklad exekúcie podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku (návrh na povolenie odkladu exekúcie z 22. decembra 2015).

V reakcii na prijatie novely zákona o tepelnej energetike súdny exekútor doručil 7. januára 2016 sťažovateľke tieto dokumenty:

a) rozhodnutie zo 4. januára 2016 o zrušení upovedomenia o začatí exekúcie zriadením exekučného záložného práva, ktorým bolo „zrušené“ upovedomenie o začatí exekúcie sp. zn. EX 3754/14 predajom nehnuteľností z 5. septembra 2014,

b) rozhodnutie zo 4. januára 2016 o zrušení upovedomenia o začatí exekúcie predajom nehnuteľností, ktorým bolo „zrušené“ upovedomenie o začatí exekúcie sp. zn. EX 3754/14 predajom nehnuteľností z 5. septembra 2014,

c) rozhodnutie zo 4. januára 2016 o zrušení časti upovedomenia o začatí exekúcie, ktorým bolo „zrušené“ upovedomenie o začatí exekúcie sp. zn. EX 3754/14 z 5. septembra 2014 v časti vykonania exekúcie prikázaním iných peňažných pohľadávok.

Zo strany exekútora však podľa názoru sťažovateľky nedošlo k ustúpeniu od vedenia exekúcie na všetky zložky jej majetku, ktoré nepodliehajú exekúcii, pretože exekútor nechal zablokovaný jej bankový účet, ktorý však podľa sťažovateľky v zmysle ustanovenia § 28a zákona o tepelnej energetike tiež nepodlieha exekúcii. Bankový účet sťažovateľky súdny exekútor do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu neodblokoval, pričom k 15. júnu 2016 sa na bankovom účte nachádzajú peňažné prostriedky sťažovateľky v sume 29 661 784,60 €, ktoré nemôže z dôvodu blokácie užívať.

Sťažovateľka podaním z 22. januára 2015 označeným ako žiadosť o odblokovanie účtov v banke vyzvala súdneho exekútora, aby v nadväznosti na zrušenie upovedomení

bezodkladne vykonal také opatrenia, aby nebola vedená exekúcia na majetok sťažovateľky, ktorý podľa § 28a zákona o tepelnej energetike nepodlieha exekúcii, t. j. aby vydal príkaz na odblokovanie jej bankového účtu, ktorý dosiaľ neodblokoval.

Sťažovateľka podaním z 1. februára 2016 označeným ako žiadosť o bezodkladné rozhodnutie o návrhoch povinného požiadala okresný súd, aby bezodkladne rozhodol o jej návrhu na zastavenie exekúcie, ktorý podala 31. decembra 2015. Táto žiadosť bola zaslaná na vedomie tiež Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky.

Okresný súd napadnutým uznesením rozhodol, že prerušuje exekučné konanie do rozhodnutia ústavného súdu o návrhu okresného súdu na začatie konania o súlade § 28a a 38ab zákona o tepelnej energetike s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a 46 ods. 1 ústavy, ako aj s čl. 6 ods. 1 a čl. 14 dohovoru a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“). Následne okresný súd opravným uznesením č. k. 39 Er 3637/2014-686 z 22. apríla 2016 (ďalej len „opravné uznesenie“), ktoré vydal vyšší súdny úradník, opravil zjavne nesprávne poučenie na napadnutom uznesení takto: „Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia...“

Okresný súd v napadnutom uznesení o prerušení konania, ktorým sa súčasne obrátil na ústavný súd s návrhom na začatie konania o súlade právnych predpisov, uviedol:

„Exekučný súd sa v uvedenej exekučnej veci musel vysporiadať s tým, či je vôbec možné a potrebné podať podnet na Ústavný súd Slovenskej republiky.

Z § 36 ods. 5 Exekučného poriadku vyplýva, že ak osobitný zákon neustanovuje inak, exekučné konanie nemožno prerušiť. Poznámka pod čiarou síce odkazuje len na zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, avšak sama nemá normatívny, iba informatívny význam (porov. 47. bod prílohy č. 2 k Legislatívnym pravidlám tvorby zákonov, vyhláseným pod č. 19/1997 Z. z.).

Podľa čl. 144 ods. 2 Ústavy ak sa súd domnieva, že iný všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka prejednávanej veci, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu,

konanie preruší a podá návrh na začatie konania na základe čl. 125 ods. 1. Táto ústavná norma má povahu príkazu, z ktorého vyplýva povinnosť súdu každé konanie, v ktorom dospeje k názoru o nesúlade právnych predpisov s právnymi predpismi vyššej právnej sily. prerušiť a podať návrh na začatie konania. Citované ustanovenie nerozlišuje medzi rôznymi druhmi konaní, ani neustanovuje, že by súd v niektorom konaní takúto povinnosť nemal. Súd je povinný vykladať právnu úpravu exekučného konania ústavno-konformne, a to aj z toho dôvodu, že Ústava Slovenskej republiky je predpisom vyššej právnej sily než Exekučný poriadok. Na základe vyššie uvedeného tak exekučný súd uzavrel, že má povinnosť prerušiť konanie aj v exekučnom konaní a odkaz na osobitný zákon v § 36 ods. 5 Exekučného poriadku je súd povinný vykladať v súlade s Ústavou (čl. 152 ods. 4 Ústavy) tak, že tento odkaz zahŕňa aj výslovný ústavný príkaz obsiahnutý v čl. 144 ods. 2 Ústavy.

Znamená to, že aj exekučné konanie je súd povinný prerušiť v prípade, ak dospeje k názoru, že iný všeobecne záväzný právny predpis odporuje právnemu predpisu vyššej právnej sily. Nedostatok inej procesnej úpravy potom musí viesť k názoru, že sa primerane použije ustanovenie § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p. a súd o prerušení konania rozhodne uznesením.

Súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu závisí od posúdenia otázky, ktorú nie je oprávnený riešiť. Výlučne do právomoci Ústavného súdu SR patrí posudzovanie súladu predpisov nižšej právnej sily s predpismi vyššej právnej sily, ktorého rozhodnutím o rozpore je konajúci súd viazaný v zmysle § 135 ods. 1 O. s. p. Súd zastáva stanovisko, že ust. § 28a a § 38ab zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení zákona č. 439/2015 Z. z. sú v rozpore s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj s čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k tomuto Dohovoru, a preto je potrebné konanie prerušiť a postúpiť návrh Ústavnému súdu SR na zaujatie stanoviska o ich súlade s Ústavou SR.

Súd dospel k uvedenému záveru na základe toho, že povinný je v zmysle § 28a zákona č. 657/2004 Z. z. držiteľom povolenia na výrobu a rozvod tepla, v ktorom má 100 % majetkovú účasť spoločnosť HM Manažment, a. s., ktorá je s účinnosťou od 1. 1. 2016 právnickou osobou určenou Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky ako právny nástupca Fondu národného majetku Slovenskej republiky v zmysle zákona č. 375/2015 Z. z.

Táto spoločnosť vstúpila do všetkých práv a povinností zaniknutého Fondu národného majetku Slovenskej republiky vyplývajúcich z právnych vzťahov, ktorých účastníkom fond bol. Dňom zrušenia fondu prešiel na spoločnosť HM Manažment, a. s. majetok fondu, vrátane pohľadávok, majetkových účastí na podnikaní právnických osôb a iných majetkových práv a záväzkov fondu. Na spoločnosť HM Manažment, a. s. prešli tiež práva a povinnosti vyplývajúce z pracovnoprávných vzťahov a iných právnych vzťahov, ktorých účastníkom bol fond.

Uvedené potvrdzuje aj odôvodnenie spoločnej správy výborov Národnej rady Slovenskej republiky o výsledku prerokovania vládneho návrhu zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 657/2004 Z. z. (tlač 1851a) v druhom čítaní, ktorou bolo vo forme pozmeňujúceho návrhu navrhnuté nakoniec platne prijaté znenie ustanovenia § 28a zákona č. 657/2004 Z. z. Z uvedeného odôvodnenia pozmeňujúceho návrhu vyplýva, že pozmeňujúcim návrhom navrhovaná úprava zabezpečuje zladenie navrhovaného ustanovenia s textom schváleného zákona o zrušení Fondu národného majetku Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Uvedeným zákonom sa zrušuje Fond národného majetku Slovenskej republiky, ktorého právnym nástupcom má byť Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky určená právnická osoba, ktorej jediným akcionárom je štát alebo právnická osoba, ktorej jediným zakladateľom je štát...

Oprávnený doručil tunajšiemu súdu návrh na vykonanie exekúcie dňa 7. 8. 2015. Toto exekučné konanie vedie súdom poverený exekútor JUDr. Martin Hermanovský pod č. Ex 3754/14. V zmysle s § 38ab zákona č. 657/2004 Z. z. začalo exekučné konanie pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 439/2015 Z. z., a preto má súd povinnosť zastaviť prebiehajúcu exekúciu voči povinnému v rozsahu majetku, ktorý podlieha exekučnej imunite podľa § 28a zákona, č. 657/2004 Z. z.

V súlade s vyjadreniami samotného povinného v jeho podaní zo dňa 31. 12. 2015 exekučný súd dospel k záveru, že exekúcia vykonávaná v rámci exekučného konania postihuje majetok nepodliehajúci exekúcii podľa § 28a zákona č. 657/2004 Z. z. V uvedenom podaní povinný doručil tunajšiemu súdu návrh, ktorým exekučný súd žiada, aby zastavil exekúciu vykonávanú v rámci prebiehajúceho exekučného konania prikázaním pohľadávky (prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv) vykonávanej na základe upovedomenia

o začatí exekúcie sp.zn. Ex 3754/14 zo dňa 5. 9. 2014 a upovedomenia o spôsobe vykonania exekúcie sp. zn. EX 3754/14 príkazom pohľadávky zo dňa 13. 11. 2015 a predajom nehnuteľností vykonávanej na základe upovedomenia o začatí exekúcie sp. zn. Ex 3754/14 predajom nehnuteľností zo dňa 5. 9. 2014 a upovedomenia o začatí exekúcie sp. zn. EX 3754/14 zriadením exekučného záložného práva zo dňa 5. 9. 2014, a to podľa § 57 ods. 1 písm. d) exekučného poriadku v spojení s § 38ab zákona č. 657/2004 Z. z...

Exekučný súd je povinný aplikovať ustanovenie § 38ab zákona č. 657/2004 Z. z., v zmysle ktorého síce zákon prikazuje zastaviť prebiehajúce exekučné konanie, keďže postihuje majetok povinného podľa § 28a uvedeného zákona, ale nakoľko ust. § 28a zákona č. 657/2004 Z. z. poskytuje exekučnú imunitu nie povinnému, ale len jeho zákonom vymedzenému majetku, preto súd vyložil toto ustanovenie ústavne konformným spôsobom tak, že účelom uvedeného ustanovenia nie je zamedziť v pokračovaní exekučného konania ako takého, ale len zamedziť uspokojeniu pohľadávky oprávneného z majetku povinného v časti, ktorá je v zmysle § 28a uvedeného zákona nepostihnuteľná exekúciou.

Súd je v súlade s uvedenými zákonnými ustanoveniami povinný zamedziť exekúcii voči majetku povinného v rozsahu podľa § 28a uvedeného zákona.

Vzhľadom k tomu, že sa súd však domnieva, že uvedené ustanovenia nie sú v súlade s Ústavou, sa rozhodol podať návrh na začatie konania pred Ústavným súdom podľa čl. 144 ods. 2 Ústavy v spojení s čl. 125 ods. 1 Ústavy a konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p.“

Následne okresný súd uvádza svoj právny názor a argumentáciu k ním tvrdenému nesúladu § 28a a 38ab zákona o tepelnej energetike s označenými referenčnými právnymi normami vyššieho stupňa právnej sily.

Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že napadnuté uznesenie okresného súdu o prerušení exekučného konania v spojení s opravným uznesením sp. zn. 39 Er 3637/2014 z 22. apríla 2016 (ktorým bolo opravené poučenie o možnosti podania odvolania, pozn.) potvrdil ako vecne správne a náhradu trov konania účastníkom

konania nepriznal. Napadnuté uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľke podľa jej tvrdení doručené 21. novembra 2016.

Z evidencie rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že nálezom sp. zn. PL. ÚS 1/2017 zo 14. februára 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 7. júna 2018, ústavný súd vyslovil nesúlad ustanovení § 28a a § 38ab zákona o tepelnej energetike s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a s čl. 6 ods. 1 a čl. 14 dohovoru a s čl. 1 dodatkového protokolu. Vo zvyšnej časti návrhu okresného súdu nevyhovel.

Z evidencie rozhodovacej činnosti ústavného súdu ďalej vyplýva, že sťažovateľka podala 22. júna 2016 sťažnosť vedenú ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 7967/2016, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom súdneho exekútora JUDr. Martina Hermanovského v exekučnom konaní sp. zn. EX 3754/14, ako aj uznesením okresného súdu sp. zn. 39 Er 3637/2014 z 12. apríla 2016. O tejto predchádzajúcej sťažnosti sťažovateľky ústavný súd rozhodol uznesením sp. zn. II. ÚS 432/2017 z 29. júna 2017 (právoplatné 21. augusta 2017, pozn.) tak, že sťažnosť sťažovateľky odmietol v časti namietajúcej postup súdneho exekútora z dôvodu jej neprípustnosti a v časti namietajúcej napadnuté uznesenie okresného súdu z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti. Ústavný súd konštatuje, že v aktuálne preskúmvanej sťažnosti sú v sťažnosti namietané nedostatky v postupe súdneho exekútora, ako aj v napadnutom uznesení okresného súdu zásadne totožné s námietkami uplatnenými v predchádzajúcej sťažnosti, v ktorej však sťažovateľka nenamietala porušenie svojich práv napadnutým uznesením krajského súdu.

Sťažovateľka v sťažnosti popisuje doterajší priebeh exekučného konania, pričom rozdeľuje svoju sťažnostnú argumentáciu do dvoch častí; v prvej časti formuluje námietky voči postupu súdneho exekútora a v rámci druhej časti prezentuje svoje námietky proti napadnutým rozhodnutiam okresného súdu a krajského súdu, ako aj postupu, ktorý predchádzal ich vydaniu.

I.1 Výhrady sťažovateľky k napadnutému postupu súdneho exekútora

Podľa sťažovateľky v napadnutom exekučnom konaní je súdnym exekútorom postihovaný majetok (bankový účet sťažovateľky), ktorý podľa § 28a zákona o tepelnej energetike nepodlieha exekúcii. Bankový účet sťažovateľky je v exekúcii zablokovaný, čo je podľa jej názoru v priamom rozpore s § 61a Exekučného poriadku, ako aj v rozpore so základným právom na užívanie majetku podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. Sťažovateľka zdôrazňuje, že v prípade vedenia exekúcie na majetok nepodliehajúci exekúcii absentuje zákonné splnomocnenie, ktoré by umožňovalo obmedzenie majetku povinného.

Podľa tvrdenia sťažovateľky súdny exekútor na jej žiadosť o odblokovanie účtov z 22. januára 2015 nijako nereagoval, avšak sťažovateľka zo spisu zistila, že súdny exekútor si je vedomý, že exekúciou prikázaním pohľadávok postihuje bankový účet, ktorý nepodlieha exekúcii. Súdny exekútor však toto protiprávne blokovanie účtu ospravedlňuje tým, že tento jeho postup vyplynul z dohody o postupe v exekučnom konaní zo 4. decembra 2015 (ďalej len „dohoda“) uzatvorenej medzi sťažovateľkou a oprávneným.

Podľa presvedčenia sťažovateľky jediný argument, ktorým súdny exekútor ospravedlňuje postihovanie jej bankového účtu, nie je spôsobilý ospravedlniť postihovanie je majetku, ktorý podľa zákona nepodlieha exekúcii. Podľa sťažovateľky súdny exekútor je štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu exekučných titulov (§ 2 ods. 1 Exekučného poriadku) a je povinný vykonávať exekučnú činnosť nestranne a nezávisle. Pri výkone svojej činnosti je viazaný len ústavou, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy, zákonmi, inými všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými na ich vykonanie a rozhodnutím súdu vydaným v exekučnom konaní (§ 3 Exekučného poriadku). Súdny exekútor teda nie je podľa názoru sťažovateľky žiadnym partnerom oprávneného, ktorému by mal pomáhať akýmkoľvek spôsobom „zabezpečovať“ súkromnoprávnu dohodu.

Sťažovateľka sa preto domáha, aby ústavný súd súdnemu exekútorovi zakázal pokračovať v porušovaní jej základných práv, t. j. aby mu prikázal odblokovať jej bankový účet, ktorý podľa zákona nepodlieha exekúcii.

I.2 Výhrady sťažovateľky k napadnutým uzneseniam okresného súdu a krajského súdu a postupu, ktorý predchádzal ich vydaniu

Podľa sťažovateľky uzneseniami v jej veci konajúcich súdov o prerušení predmetného exekučného konania a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, došlo k porušeniu ňou označených práv garantovaných ústavou a dohovorom, a to tým, že:

a) okresný súd pred vydaním napadnutého uznesenia o prerušení konania nevykonal žiadne opatrenie na to, aby sťažovateľka nemusela v rozpore s účinnou a platnou právnou úpravou trpieť úkony zabezpečujúce jej majetok, hoci tak urobiť mal a mohol, čím malo dôjsť k porušeniu jej základného práva na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (ďalej aj „prvá námietka“),

b) napadnuté uznesenie o prerušení konania nie je dostatočne odôvodnené, čím malo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (ďalej aj „druhá námietka“),

c) okresný súd pred vydaním napadnutého uznesenia o prerušení konania nedoručil sťažovateľke vyjadrenie oprávneného z 28. januára 2016, o ktorého existencii sa dozvedela až z odôvodnenia napadnutého uznesenia o prerušení konania, čím malo byť porušené jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (ďalej aj „tretia námietka“).

Ad a) Sťažovateľka v rámci prvej námietky argumentuje, že okresný súd namiesto toho, aby jej poskytol ochranu pred postihovaním majetku, ktorý nepodlieha exekúcii, jednoducho prerušil exekučné konanie. Pri rozhodovaní o tom, či je napriek výslovnému zákazu uvedenému v § 36 ods. 5 Exekučného poriadku možné exekučné konanie prerušiť, sa okresný súd podľa tvrdenia sťažovateľky riadil úvahou, podľa ktorej ak súd dospel

k názoru, že zákon odporuje ústave, má povinnosť „prerušiť konanie aj v exekučnom konaní“. Sťažovateľka upozorňuje, že odkaz na osobitný zákon v § 36 ods. 5 Exekučného poriadku je podľa názoru okresného súdu nutné vykladať v súlade s ústavou tak, že tento odkaz zahŕňa aj čl. 144 ods. 2 ústavy, podľa ktorého ak sa súd domnieva, že všeobecne záväzný právny predpis odporuje ústave, konanie preruší a podá návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov. K tomuto okresný súd podľa sťažovateľky zároveň dodal, že citované ustanovenie nerozlišuje medzi rôznymi druhmi konaní a ani neustanovuje, že by súd v niektorom konaní povinnosť prerušiť konanie nemal.

Okresný súd však podľa sťažovateľky pri tejto úvahe absolútne opomenul tú skutočnosť, že ustanovenia § 28a a § 38ab zákona o tepelnej energetike, podľa ktorých niektoré zložky majetku povinného nepodliehajú exekúcii, sú platnou a účinnou súčasťou právneho poriadku, a to až do prípadného rozhodnutia ústavného súdu, ktorým by vyslovil ich nesúlady s ústavou.

Podľa mienky sťažovateľky ak sa teda okresný súd domnieva, že ustanovenia § 28a a § 38ab zákona o tepelnej energetike sú v rozpore s ústavou, mal pred podaním návrhu vykonať také vhodné opatrenia, aby sťažovateľka nemusela v rozpore s účinnou právnou úpravou trpieť úkony zabezpečujúce jej majetok, a nie iba jednoducho prerušiť exekučné konanie.

Sťažovateľka poukazuje na to, že okresný súd rozhodol o prerušení exekučného konania s poukazom na čl. 144 ods. 2 ústavy. Požiadavka na prerušenie konania obsiahnutá v čl. 144 ods. 2 ústavy však podľa názoru sťažovateľky nie je samoúčelná – jej účelom je predísť situácii, že bude v konaní meritórne rozhodnuté na základe ustanovenia, ktoré by neskôr v dôsledku rozhodnutia ústavného súdu mohlo stratiť účinnosť. Podľa sťažovateľky však rozhodne účelom čl. 144 ods. 2 ústavy nie je to, aby bol povinný počas prerušenia konania povinný v rozpore so zákonom niekoľko rokov trpieť obmedzenie svojho vlastníckeho práva len preto, že exekučný súd má pochybnosti o ústavnosti ustanovení zákona, podľa ktorých majetok povinného obmedzeniu nepodlieha. Takýmto postupom okresného súdu tak podľa úsudku sťažovateľky dochádza k obmedzovaniu jej vlastníckeho

práva bez existencie zákonného ustanovenia, ktoré by takéto obmedzenie umožňovalo, resp. ba naopak, v priamom rozpore s ním.

Podľa sťažovateľky okresný súd mohol a mal nájsť proporcionálny vzťah medzi legitímnym záujmom sťažovateľky netrpieť obmedzenie vlastníckeho práva bez zákonom ustanoveného dôvodu a záujmom oprávneného, aby v jeho veci nebolo meritórne rozhodnuté na základe právnej normy, ktorá je v rozpore s ústavou. Okresný súd však podľa presvedčenia sťažovateľky na nájdenie proporcionality v tomto vzťahu absolútne rezignoval a zameral sa iba na posúdenie ústavnosti ustanovení § 28a a § 38ab zákona o tepelnej energetike. Týmto svojím postupom okresný súd pri aplikácii príslušných právnych noriem podľa sťažovateľky porušil princíp proporcionality, čím malo dôjsť k porušeniu jej základného práva na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Okresný súd pri rozhodovaní o prerušení exekučného konania podľa sťažovateľky tiež vôbec nevzal na zreteľ tú skutočnosť, že možnosť prerušenia exekučného konania bola v minulosti opakovane odmietnutá rozhodnutiami ústavného súdu. Sťažovateľka poukazuje na skutočnosť, že ústavný súd vo svojom plenárnom rozhodnutí sp. zn. PL. ÚS 16/02 z 20. mája 2002 odmietol návrh okresného súdu (ako exekučného súdu) na začatie konania o súlade § 57 ods. 1 písm. i) Exekučného poriadku s ústavou pre nedostatok zákonom predpísaných náležitostí. Ústavný súd v odôvodnení uznesenia sp. zn. PL. ÚS 16/02 podľa interpretácie podanej sťažovateľkou mal jednoznačne konštatovať nemožnosť prerušenia exekučného konania a predloženie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov v tejto fáze civilného procesu. Podľa sťažovateľky k záverom obsiahnutým v už uvedenom uznesení sp. zn. PL. ÚS 16/02 sa ústavný súd prihlásil aj v neskoršom senátnom náleze sp. zn. I. ÚS 218/2013 z 3. júla 2013.

Sťažovateľka síce uznáva, že ústavný súd vo svojom neskoršom rozhodnutí, v ktorom posudzoval rozsah exekučnej imunity štátu, pripustil, že za istých okolností je možné exekučné konanie prerušiť (PL. ÚS 111/2011), avšak v tomto prípade neboli

podľa sťažovateľky vykonané žiadne zabezpečovacie úkony na majetok povinného, a to práve z dôvodu, že vtedajšia úprava postihnutie majetku štátu neprípúšťala.

Sťažovateľka, sumarizujúc svoju argumentáciu k prvej námietke, v sťažnosti ďalej uvádza:

„Súdy tak vôbec nevzali zreteľ na to, že Sťažovateľ bude počas prerušenia exekučného konania nútený v rozpore so zákonom a základným právom vlastníť majetok trpieť zabezpečovacie úkony na majetok nepodliehajúci exekúcii. Postupom súdov a potvrdzujúcim rozhodnutím o prerušení tak došlo k porušeniu práva na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy v spojení s právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Sťažovateľ preto žiada Ústavný súd, aby zrušil potvrdzujúce rozhodnutie o prerušení, prípadne aj prvoinštančné rozhodnutie o prerušení a vec vrátil súdom na ďalšie konanie so záväzným právnym názorom, podľa ktorého je súd pred prerušením konania povinný vykonať také vhodné opatrenia, aby Sťažovateľ nemusel v rozpore s účinnou právnou úpravou trpieť úkony zabezpečujúce jeho majetok, napríklad podľa ust. § 57 ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku zastaviť exekúciu príkazom pohľadávky z účtu v banke, ktorou je postihnutý Bankový účet.“

Ad b) V rámci druhej námietky sťažovateľka zdôrazňuje, že okresný súd sa predovšetkým žiadnym spôsobom nevysporiadal s jej námietkou, že po prerušení konania bude v období trvania prerušenia konania nútená strpieť úkony zabezpečujúce jej majetok, ktorý podľa platnej a účinnej právnej úpravy nepodlieha exekúcii, čo je v rozpore s princípom primeranosti exekúcie, jej práva na pokojné užívanie majetku a práva na spravodlivé súdne konanie. K tejto z hľadiska postavenia sťažovateľky kľúčovej otázke sa okresný súd podľa nej absolútne opomenul vyjadriť pri svojej úvahe o tom, či je napriek výslovnému zákazu uvedenému v § 36 ods. 5 Exekučného poriadku možné exekučné konanie prerušiť, ako aj v odôvodnení napadnutého uznesenia o prerušení. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu sťažovateľka namieta, že odvolací súd túto

klúčovú námietku úplne odignoroval, a venoval sa len otázke nesúladu novely zákona o tepelnej energetike s ústavou, ktorá mu neprislúcha.

Ad c) V rámci tretej námietky sťažovateľka poukazuje na to, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia o prerušení konania vyplynulo, že oprávnený podal 28. januára 2016 okresnému súdu podanie, ktorým reagoval na podanie sťažovateľky z 22. januára 2016. O existencii vyjadrenia oprávneného z 28. januára 2016, ktoré obsahuje obsiahlu argumentáciu k podaniu sťažovateľky z 22. januára 2016, sa sťažovateľka ako povinná mala dozvedieť až z odôvodnenia napadnutého uznesenia o prerušení konania a s jeho obsahom sa oboznámila až po vydaní napadnutého uznesenia o prerušení konania 29. apríla 2016 pri nahliadnutí do súdneho spisu. Podľa tvrdenia sťažovateľky jej okresný súd neumožnil vyjadriť sa k vyjadreniu oprávneného z 28. januára 2016 a neposkytol jej ani žiaden priestor na zaujatie stanoviska k novej obsiahlej argumentácii oprávneného v tomto podaní. Odvolaciemu súdu sťažovateľka vytýka, že toto pochybenie okresného súdu neodstránil a touto námietkou sa ani len nezaoberal, čím malo dôjsť k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu.

Na základe uvedenej sťažostnej argumentácie sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. JUDr. Martin Hermanovský, súdny exekútor... tým, že v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX 3754/14 exekúciou prikázaním pohľadávky z účtu v banke postihuje bankový účet spoločnosti Bratislavská teplárenská, a. s... vedený v... porušil základné právo spoločnosti Bratislavská teplárenská, a. s. na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. JUDr. Martinovi Hermanovskému, súdnemu exekútorovi... sa zakazuje pokračovať v porušovaní základného práva spoločnosti Bratislavská teplárenská, a. s. na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských

práv a základných slobôd tým, že v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX 3754/14 exekúciou príkazom pohľadávky z účtu v banke postihuje bankový účet spoločnosti Bratislavská teplárenská, a. s... vedený v...

3. JUDr. Martinovi Hermanovskému, súdnemu exekútorovi... sa prikazuje vydať príkaz na odblokovanie bankového účtu spoločnosti Bratislavská teplárenská, a. s... vedeného v...

4. JUDr. Martin Hermanovský, súdny exekútor... je povinný uhradiť spoločnosti Bratislavská teplárenská, a. s. trovy konania podľa vyčíslenia do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu na účet jej právneho zástupcu.

5. Základné právo spoločnosti Bratislavská teplárenská, a. s. na ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava II zo dňa 12. 04. 2016, č. k. 39 Er 3637/2014-685 a uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. 10. 2016, č. k. 21 CoE/284/2016-795 poručené boli.

6. Uznesenie Okresného súdu Bratislava II zo dňa 12. 04. 2016, č. k. 39 Er 3637/2014-685 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. 10. 2016, č. k. 21 CoE/284/2016-795 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu v Bratislave II na ďalšie konanie.

7. Okresný súd Bratislava II a Krajský súd v Bratislave sú povinní uhradiť spoločnosti Bratislavská teplárenská, a. s. solidárne uhradiť trovy konania podľa vyčíslenia do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu na účet jej právneho zástupcu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K namietanému porušeniu sťažovateľkou označených práv napadnutým postupom súdneho exekútora a napadnutým uznesením okresného súdu, ako aj postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Prekážka veci právoplatne rozhodnutej (*rei iudicatae*) nastáva vtedy, ak sa má v ďalšom konaní prejednávať rovnaká vec, o ktorej už v inom konaní bolo právoplatne rozhodnuté. Totožnosť veci je daná pri zhode predmetu konania, skutkových okolností, z ktorých sa uplatnené právo vyvodzuje, a identitou účastníkov konania. Avšak prekážkou pre prejednanie veci nie je, ak ústavný súd síce už v minulosti v identickej veci rozhodol, avšak rozhodoval len o podmienkach konania a v ďalšom návrhu už podmienky konania splnené sú [§ 24 písm. a) zákona o ústavnom súde].

Vzhľadom na uvedené zistenia ústavný súd konštatuje, že v identickej veci sťažovateľky, t. j. vo veci namietaného porušenia jej základných práv zaručených v čl. 20

ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX 3754/14 a uznesením okresného súdu sp. zn. 39 Er 3637/2014 z 12. apríla 2016 už právoplatne rozhodol uznesením ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 432/2017 z 29. júna 2017, pričom k zmene podmienok konania nedošlo. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 24a) zákona o ústavnom súde odmietol ako neprípustnú.

II.2 K namietanému porušeniu sťažovateľkou označených práv napadnutým uznesením krajského súdu

Pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti sa ústavný súd sústredil na posúdenie, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú. Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde totiž vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti v prvom rade upriamuje pozornosť na skutočnosť, že napadnutým uznesením krajský súd potvrdil napadnuté uznesenie okresného súdu, ktorým bolo prerušené exekučné konanie do rozhodnutia ústavného súdu v konaní o súlade právnych predpisov vedenom pod sp. zn. PL. ÚS 1/2017. Išlo teda o rozhodnutie dočasnej povahy, ktorého zánik bol viazaný na meritórne rozhodnutie ústavného súdu v označenom konaní o súlade právnych predpisov. Ku dňu rozhodovania o tejto sťažnosti sťažovateľky už ale v predmetnom konaní o súlade

právných predpisov ústavný súd nálezom sp. zn. PL. ÚS 1/2017 zo 14. februára 2018 rozhodol, pričom tento nález nadobudol právoplatnosť 7. júna 2018. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľkou v sťažnosti vymedzený predmet ústavného prieskumu už odpadol (zanikol).

Na základe uvedeného skutkového stavu posudzovanej veci ústavný súd konštatuje, že sťažnosť v časti namietaného porušenia sťažovateľkou označených práv napadnutým uznesením krajského súdu v čase rozhodovania ústavného súdu už vzhľadom na jeho dočasnosť a s touto dočasnosťou súvisiaci zánik je už zjavne neopodstatnená, a preto túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z tohto dôvodu.

Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že námietky obsiahnuté v sťažnosti sťažovateľky smerujúce proti napadnutému uzneseniu krajského súdu sú založené na tvrdení o nedostatku jeho odôvodnenia a námietke, že krajský súd sa nevysporiadal s jej odvolacími námietkami. Napriek skutočnosti, že napadnuté uznesenie krajského súdu v čase rozhodovania ústavného súdu už zaniklo (stratilo platnosť), ústavný súd preskúmal jeho obsah a na tomto základe (zohľadňujúc skutočnosť, že ide o procesné rozhodnutie dočasnej povahy) konštatuje, že sťažovateľkou napadnuté uznesenie odvolacieho súdu je odôvodnené ústavne akceptovateľným a udržateľným spôsobom, pričom navyše námietky sťažovateľky sú v zásade totožné s tými, ktoré uviedla vo svojej predchádzajúcej sťažnosti, ku ktorým zaujal hodnotiaci postoj ústavný súd už v uznesení ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 432/2017, a preto v podrobnostiach na odôvodnenie označeného uznesenia odkazuje.

Keďže bola sťažnosť odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal s ďalšími návrhmi sťažovateľky, ktoré sú obsiahnuté v jej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. novembra 2018